

การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 : กรณีศึกษา โรงเรียนวัดท่าใหม่ โรงเรียนวัดลาดระโห่ง
โรงเรียนวัดศรีวงค์

ศิวากร นันโท

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

กุมภาพันธ์ 2550

การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 : กรณีศึกษา โรงเรียนวัดท่าใหม่โรงเรียนวัดลาดระโห่ง
โรงเรียนวัดศรีวงค์

ศิวากร นันโท

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

กุมภาพันธ์ 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

THE DEVELOPMENT OF THE INTERNAL SUPERVISION FORMS OF SMALL SCHOOLS
UNDER THE PHRANAKHON SI AYUTTHAYA EDUCATIONAL SERVICE AREA 1 AND 2
OFFICES : CASE STUDY, WAT THAM MAI SCHOOL, WAT LADRAHONG SCHOOL,
WAT SRIPAWANG SCHOOL

SIWAKORN NANTHO

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Educational Administration
Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

February 2007

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์   การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 : กรณีศึกษา
โรงเรียนวัดท่าใหม่ โรงเรียนวัดลาดระโห่ง โรงเรียนวัดศรีวงศ์
โดย   นางสาวศิวากร นันโท
สาขา   การบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา   ดร.อมรรัตน์ สนั่นเสียง
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม   ดร.ชิตชัย สนั่นเสียง

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมพร แมลงภู)

.....กรรมการ
(ดร.อมรรัตน์ สนั่นเสียง)

.....กรรมการ
(ดร.ชิตชัย สนั่นเสียง)

.....กรรมการ
(ดร.แสน สมนึก)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

.....อธิการบดี
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวิทย์ เทียรทอง)

กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2550

ศิวากร นันโท. (2550). การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 : กรณีศึกษา โรงเรียนวัดท่าใหม่
โรงเรียนวัดลาดระโงง โรงเรียนวัดศรีวังค์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา).
พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. อาจารย์ที่ปรึกษา :
ดร.อมรรัตน์ สนั่นเสียง, ดร.ชิตชัย สนั่นเสียง.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน ทดลองใช้รูปแบบ
การนิเทศภายใน และประเมินผลรูปแบบการนิเทศภายใน โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียน
วัดท่าใหม่ โรงเรียนวัดศรีวังค์ โรงเรียนวัดลาดระโงง โดยใช้ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้นิเทศ และ
ครูผู้รับการนิเทศ รวม 15 คน เป็นผู้ให้ข้อมูล โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบมีส่วนร่วม เครื่องมือที่ใช้
เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูล
เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า ผลการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน โรงเรียนขนาดเล็กตรงตาม
สภาพปัญหาและความต้องการของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้นิเทศ และครูผู้รับการนิเทศ ได้รูปแบบ
การดำเนินงาน 4 ขั้นตอน คือ 1) กำหนดผู้รับผิดชอบในการนิเทศภายใน ได้แก่ กำหนดโครงสร้าง
การนิเทศภายใน กำหนดบทบาทผู้เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายใน 2) วางแผนการนิเทศภายใน ได้แก่
การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของโรงเรียน การวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา
และแนวทางการแก้ปัญหา การกำหนดกิจกรรมการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน การจัดทำ
โครงการนิเทศภายในโรงเรียน 3) ปฏิบัติการนิเทศภายใน ได้แก่ การเตรียมการก่อนการนิเทศ การ
ปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน การควบคุมการปฏิบัติการนิเทศ การสร้างขวัญกำลังใจ 4)
ประเมินผลการนิเทศภายใน ได้แก่ การประเมินผลสัมฤทธิ์ของการนิเทศภายใน และการสรุปผล
การดำเนินการเพื่อการปรับปรุง ผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายใน พบว่า สามารถปฏิบัติได้
ในสถานการณ์จริงของโรงเรียนขนาดเล็ก และผลการประเมินรูปแบบการนิเทศภายใน พบว่า
ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้นิเทศ และครูผู้รับการนิเทศ มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศภายใน
ของโรงเรียนขนาดเล็ก

Siwakorn Nantho. (2007). **The Development of the Internal Supervision Forms of Small Schools under the Phranakhon Si Ayutthaya Educational Service Area 1 and 2 Offices : Case Study, Wat Tham Mai School, Wat Ldrahong School, Wat Sripawang School.** Master Thesis, M.Ed. (Educational Administration). Phranakhon Si Ayutthaya : Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University. Advisory Committee : Dr. Amornrat Sananseang, Dr. Chidchai Sananseang.

ABSTRACT

The purposes of this research were to develop, to try and to evaluate the internal supervision forms of small schools under the Phranakhon Si Ayutt5haya Educational Service Area 1 and 2 Offices. The sample group consisted of 15 relevant people including school administrators, supervisor teachers and supervised teachers with participatory action research technique. The instruments used for the data collection were observation forms, interviewing and minutes of group conversations that were performed by the content analysis.

The findings indicated that the results of the development of the internal supervision forms in small schools were consistent with the problems and the needs of school administrators, supervisor teachers and supervised teachers within 4 steps as follows: 1) setting the internal supervisors such as setting the internal supervision structures and roles of people related to the internal supervision, 2) planning the internal supervision such as studying the real situations, problems and needs of schools, analyzing the causes of problem and ways to solve problems, planning activities and arranging the internal supervision projects, 3) performing the internal supervision such as preparation, internal supervision performance and control and encouragement, and 4) evaluating the internal supervision such as evaluating the success, summarizing the performance for improvement. The finding also revealed that the internal supervision forms experimented in the three small schools could be used in the real situations. School administrators, supervisor teachers and supervised teachers were satisfied with the internal supervision of those small schools.

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยดีก็เพราะผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์ และเอาใจใส่ เป็นอย่างยิ่งจาก ดร.อมรรัตน์ สนั่นเสียง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.ชิตชัย สนั่นเสียง อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมที่กรุณาให้คำปรึกษาให้ความรู้ ชี้แนะในการประยุกต์ใช้เทคนิคการวิจัยเชิง ปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมไปวิจัยและพัฒนางานจนเกิดผลสำเร็จ และขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ ดร.สมพร แผลงภู ประธานคณะกรรมการการสอบ และ ดร.แสน สมนึก ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่แนะนำให้ความรู้เพิ่มเติม และแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องเกี่ยวกับ วิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ดร.ไพบุลย์ แจ่มพงษ์ ดร.แสน สมนึก และนายพีระ รัศมีสว่าง เป็นอย่างสูงที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่า ตอบแบบสอบถาม และแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมจนวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงอย่างสมบูรณ์

และท้ายสุดนี้ผู้วิจัยขอมอบสิ่งดีงามของวิทยานิพนธ์นี้แด่คุณพ่อคิเว คุณแม่ละอ นันโท และครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอน หล่อหลอมจนผู้วิจัยมีการพัฒนาเจริญงอกงามมาจนบัดนี้ ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย จงดลบันดาล ให้ทุกท่านที่กล่าวมาจงประสบแต่ความสุขความเจริญ ตลอดไป

ศิวากร นันโท

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฅ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพประกอบ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
หน่วยในการวิเคราะห์.....	4
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	5
กรอบความคิดในการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศภายใน.....	9
รูปแบบ.....	26
โรงเรียนขนาดเล็ก.....	28
การวิจัยแบบมีส่วนร่วม.....	29
การสนทนากลุ่ม.....	33
เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	39
กรอบความคิดเพื่อการศึกษาวิจัย.....	ฉ

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 46
	ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์และแนวคิด ในการนิเทศภายใน..... 46
	ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน..... 49
	ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายใน..... 52
	ขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการนิเทศภายใน..... 53
4	ข้อมูลเบื้องต้นของโรงเรียน..... 56
	โรงเรียนวัดท่าใหม่..... 56
	โรงเรียนวัดศรีภวังค์..... 58
	โรงเรียนวัดลาดระโห่ง..... 60
5	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 64
	ตอนที่ 1 ผลการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2.... 64
	ตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2.... 68
	ตอนที่ 3 ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2.... 69
6	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 71
	สรุปผลการวิจัย..... 72
	อภิปรายผล..... 73
	ข้อเสนอแนะ..... 79
	บรรณานุกรม..... ๘๘

บทที่	หน้า
ภาคผนวก.....	87
ภาคผนวก ก ปฏิทินขั้นตอนดำเนินการวิจัย.....	88
ภาคผนวก ข รายนามผู้ร่วมสนทนากลุ่ม.....	90
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	92
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	142

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ตาราง

หน้า

1	แสดงผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6 โรงเรียนวัดท่าใหม่ ปีการศึกษา 2547.....	57
2	แสดงผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6 โรงเรียนวัดศรีวังค์ ปีการศึกษา 2547.....	59
3	แสดงระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6 โรงเรียนวัดลาดระโห่ง ปีการศึกษา 2547.....	62

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ภาพประกอบ

หน้า

1 ที่มาของกรอบความคิด..... 6

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา